

คำประกาศเกียรติคุณ
นายอนันต์ ปาณินท์
ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (จิตรกรรม)

นายอนันต์ ปาณินท์ เกิดเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๑ ที่กรุงเทพมหานคร ปัจจุบันอายุ ๘๒ ปี พ.ศ. ๒๕๐๑ รับประกาศนียบัตร โรงเรียนศิลปศึกษา (เตรียมมหาวิทยาลัยศิลปากร) ปัจจุบัน คือวิทยาลัยช่างศิลป์ ต่อมา พ.ศ. ๒๕๐๕ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ศิลปบัณฑิต (จิตรกรรม) คณะจิตรกรรม และประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร ภายใต้การอำนวยการสอนของศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี (Mr. Corrado Feroci) ขณะนั้น นายอนันต์ ปาณินท์ ศึกษาศิลปะและค้นคว้ากระบวนการและเทคนิคการสร้างผลงานจิตรกรรมอยู่นั้น ได้เริ่มส่งงานแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ และประสบความสำเร็จ ผลงานศิลปะได้รับรางวัลเกียรตินิยมอันดับ ๒ เหรียญเงิน (จิตรกรรม) ในปีแรกที่ส่ง พ.ศ. ๒๕๐๓ และรางวัลเกียรตินิยมอันดับ ๓ เหรียญทองแดง อีกสองครั้งใน พ.ศ. ๒๕๐๔ และ พ.ศ. ๒๕๐๕ พลั้งใจและปณิธานการเป็นศิลปินผู้สร้างงานศิลปะเพื่อศิลปะนั้นมั่นคง จึงได้สร้างงานศิลปะต่อเนื่องก่อนเดินทางไปศึกษาต่อที่สถาบัน S.W. Hayter Paris ประเทศฝรั่งเศส จากนั้นได้รับทุนวิจัยทางศิลปะ โครงการระหว่างชาติ ปฏิบัติงานสร้างสรรค์ศิลปะวิเคราะห์วิจัย แลกเปลี่ยนแนวคิดและปรัชญาเกี่ยวกับคุณค่าและคุณภาพแห่งศิลปะ เป็นเวลา ๒ ปี ณ Cite Internationale des Arts, Paris

นายอนันต์ ปาณินท์ เป็นศิลปินที่มีชื่อเสียงสร้างสรรค์ศิลปะจิตรกรรมร่วมสมัย ซึ่งมีรูปแบบลักษณะพิเศษเฉพาะตน ตลอดช่วงเวลาหกทศวรรษที่ผ่านมา เริ่มต้นจากมิติมุมมองแบบเหมือนจริงตามธรรมชาติ ผ่านความรู้สึก ความงามความสะเทือนใจในอารมณ์ เริ่มเปลี่ยนแปลงสู่รูปแบบกึ่งนามธรรม ที่สื่อสารจินตนาการผ่านนามธรรม และสรีระรูปทรงของมนุษย์ จากนั้นได้ก้าวข้ามสู่ช่วงเวลาการเปลี่ยนแปลงเป็นรูปวัตถุสิ่งของเครื่องใช้วิถีวัฒนธรรมไทย ให้เป็นจินตภาพความงามในความรู้สึกอารมณ์อ่อนโยนระหว่างมนุษย์และธรรมชาติ และด้วยพลังสร้างสรรค์ที่ไม่หยุดนิ่ง ผลงานของเขาได้พัฒนาปรับเปลี่ยนเป็นรูปแบบที่ซับซ้อนแต่เรียบง่าย ในมิติแห่งสัจธรรมของธรรมชาติ และจิตวิญญาณความศรัทธาของมวลมนุษย์ปรากฏรูปสัญลักษณ์จิตรกรรม ด้วยลีลาเทคนิคสีน้ำมันบางเบาปาดป้าย และขีดออกให้เกิดสีอ่อนสะอาดในโทนสีที่เร้าอารมณ์สนองความงามจิตรกรรมร่วมสมัยอย่างลึกซึ้ง ละเมียดละไม ด้วยสรรพสาระ แนวคิดเชิงฝันเชิงปรัชญาส่องสะท้อนรากแก้วศิลปะไทย บทบันทึกของศิลปินตอนหนึ่งได้กล่าวไว้ว่า “งานแสดงจิตรกรรม ไม่ได้เป็นการบรรยายสิ่งที่มองเห็น ไม่ได้บันทึกความทรงจำ แต่เป็นการแสดงความรู้สึกนึกคิด จินตนาการที่ไม่มีขอบเขตจำกัด ด้วยเหตุผลและภูมิปัญญาของมนุษย์ การเดินทางทำให้เราตัวเล็กลง เป็นเพียงส่วนหนึ่งของสรรพชีวิตทั้งหลาย เป็นเพียงส่วนหนึ่งของผืนผ้าที่ถักทอด้วยสายใยแห่งชีวิต...”

ด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางการศึกษาศิลปะ นายอนันต์ ปาณินท์ เป็นอาจารย์พิเศษ วิทยากร รวมถึงเป็นกรรมการคัดเลือกและตัดสินให้กับสถาบันการศึกษาศิลปะทั้งของรัฐและเอกชน และเป็นผู้ร่วมจัดทำสารานุกรมไทย เรื่อง จิตรกรรมไทย ในพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

นายอนันต์ ปาณินท์ จึงสมควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (จิตรกรรม) พุทธศักราช ๒๕๖๒